

การศึกษาความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดพิษณุโลก

เชาว์ เตลิตทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

2543

**A STUDY OF THE OPINION FOR FACTORS AFFECTING THE
EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE SYSTEM IMPLEMENTATION
IN THE SECONDARY SCHOOLS OF THE GENERAL EDUCATION
DEPARTMENT IN PHITSANULOK PROVINCE**

Choaw Taledthong

**A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Field in Educational Administration
Rajabhat Institute Phibulsongkram
2000**

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพ การศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก
ชื่อนักศึกษา	นายเชาว์ เตล็ดทอง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรศักดิ์ วรอินทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิวันท์ ชาญวิชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุกโณน มีริยะเกิด
สาขา	การบริหารการศึกษา
ปีที่สำเร็จการศึกษา	2543

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ต่อปัจจัยด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้าน วัสดุอุปกรณ์ มีความเหมาะสมและพอเพียงต่อการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามขนาด โรงเรียนและประสบการณ์การบริหารงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2542 จากโรงเรียน 42 โรงเรียน จำนวน 898 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยเทียบขนาด ของกลุ่มตัวอย่างกับตารางของ เกรจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวน 21 โรงเรียน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 286 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .93 โดย สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพ การศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนเต็มจำนวน 286 ชุด และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม

สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัย

ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่จะนำมาใช้ประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน จำแนกรายละเอียดได้ดังนี้

1. ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมทั้ง 3 ปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง

3. ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ที่มีประสบการณ์การบริหารงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านงบประมาณ ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา มากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 - 10 ปี แต่มีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

Title	A STUDY OF THE OPINION FOR FACTORS AFFECTING THE EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE SYSTEM IMPLEMENTATION IN THE SECONDARY SCHOOLS OF THE GENERAL EDUCATION DEPARTMENT IN PHITSANULOK PROVINCE
Name Author	Mr. Choaw Taledthong
Adviser	Assistant Professor Dr.San Worainthara Assistant Professor Apiwan Chanwichai Assistant Professor Sudchanai Meeriyakerd
Field	Educational Administration
Year	2000

ABSTRACT

The purposes of the study

To study and compare the administrator's opinion in the secondary schools of the General Education Department in Phitsanulok province in the factors regarding personnel, budget and educational materials to be appropriate and sufficient to the educational quality assurance system implementation divided in conformity with the school size and administrative experience.

Procedures

The population used for this research consisted of 898 administrators in 42 secondary schools of General Education Department in Phitsanulok province in 1999 academic year. The sample of this study consisted of 286 administrators in 21 secondary school, were randomly selected through Stratified Random Sampling in comparing with the table designed by Krejcie and Morgan. The instrument used for collecting data was a rating scale questionnaire on opinion of the factors for the educational quality assurance

system implementation in the secondary schools of the General Education Department in Phitsanulok province comprising 30 items, 5 levels with reliability of 0.93. In collecting data, researcher distributed completely the questionnaires to 286 subjects. All questionnaire were returned completely and were analyzed by mean of Statical Package for Social Science (SPSS/ PC⁺), percentage, mean, standard deviation, and F-test.

Research findings

The administrators of the secondary schools of General Educational Department in Phitsanulok province considered the factors regarding personnel, budget and education materials to be appropriate and sufficient for using in the educational quality assurance system implementation by divided the particulars as follows:

1. The administrators of the secondary schools considered the three factors to be appropriate and sufficient to the educational quality assurance system implementation at a moderate level.

2. The administrators in big schools considered that the three factors were appropriate and sufficient to the educational quality assurance system implementation more than the administrators administrators in the small and medium schools.

3. The administrators of the secondary schools of General Educational Department in Phitsanulok province who have administrative experiences more than 10 years considered that personnel and budget factor were appropriate and sufficient more than the administrators who have administrative experience under 5 years and from 5 - 10 years but the consideration among the appropriate and sufficient in the educational materials factor with affect to the educational quality assurance system implementation, the administrators in three groups considered it was no significant differences in the educational materials factor.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดีโดยได้รับความกรุณาช่วยเหลือและให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรรค์ วรอินทร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิวัฒน์ ชาญวิชัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์สุคนธ์ มีริยะเกิด กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความคิดเห็นและให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนตรวจแก้ไขการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสมพล ตันติสันติสม ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ที่กรุณาช่วยเหลือและให้เกียรติเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์วิราพร พงศ์อาจารย์ รองศาสตราจารย์ฤกษ์ชัย คุณูปการ ดร.ศรีสมร พุ่มสะอาด ดร.อรรถพ จินะวัฒน์ และ ดร.สุเทพ บุญซ้อน ที่ได้กรุณาช่วยแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จนเรียบร้อยสมบูรณ์ใช้การได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอขอบพระคุณ ดร.ภาณุวัฒน์ ภัคศิวงส์ อาจารย์ถนอม มงคลชื่น อาจารย์พิเชฐ ชินประภาพ อาจารย์จันทร์ฉาย เหลืองขจร และอาจารย์สัมพันธ์ เทพวิทักษ์กิจ ที่ช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำการวิเคราะห์ข้อมูลและการพิมพ์ต้นฉบับ

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บิดามารดา ผู้มีพระคุณ ครูอาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องทุกส่วนที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

เชาว์ เตล็ดคทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฎ

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
สมมติฐานของการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความมุ่งหมายของการศึกษา	9
ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา	11
แนวคิดในการประกันคุณภาพการศึกษา	12
ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	13
บทบาทของโรงเรียนต่อการประกันคุณภาพการศึกษา	15
การนำ TQM และ ISO 9000 มาใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	23
วิธีดำเนินการวิจัย	23
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
4	28
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
5	62
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
จุดมุ่งหมายของการวิจัย	62
วิธีดำเนินการวิจัย	62
สรุปผล	64
อภิปรายผล	65
ข้อเสนอแนะ	68
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	75
ประวัติผู้วิจัย	83

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาด โรงเรียน	24
2	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม	29
3	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น ของผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านบุคลากรที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา	30
4	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น ของผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านงบประมาณที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ..	32
5	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น ของผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ..	34
6	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น ของผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านบุคลากรที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามขนาด โรงเรียน	36
7	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น ของผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านงบประมาณที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามขนาด โรงเรียน	39
8	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น ของผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามขนาด โรงเรียน	42
9	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น ของผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านบุคลากรที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน	45
10	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น ของผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านงบประมาณที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน	48

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น ของผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา การศึกษา จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน 51
12	แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ต่อปัจจัยที่มีผล ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามขนาดโรงเรียน..... 54
13	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกัน คุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร ในปัจจัยด้านบุคลากรเป็นรายคู่ พิจารณาตามขนาดโรงเรียน 55
14	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหาร ในปัจจัยด้านงบประมาณ เป็นรายคู่ พิจารณาตามขนาดโรงเรียน 56
15	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหาร ในปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ เป็นรายคู่ พิจารณาตามขนาดโรงเรียน 57
16	แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ต่อปัจจัยที่มีผลต่อการ ประกันคุณภาพการศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน 58
17	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหาร ในปัจจัยด้านบุคลากร เป็นรายคู่ พิจารณาตามประเภทการดำเนินงาน 59
18	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหาร ในปัจจัยด้านงบประมาณ เป็นรายคู่ พิจารณาตามประเภทการดำเนินงาน 60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหาร ในปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์เป็นรายคู่ พิจารณาตามประสบการณ์การบริหารงาน 61

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุดในบรรดาทรัพยากรที่มีค่าทั้งหลาย เพราะมนุษย์สามารถก่อประโยชน์สูงสุดแก่สังคมได้ถ้าได้รับการพัฒนาที่สอดคล้องกับธรรมชาติและความสามารถของตน สิ่งที่จะพัฒนามนุษย์จากทรัพยากรดิบมาเป็นทรัพยากรที่จะใช้ประโยชน์ได้ คือ การศึกษา เพราะการศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลแต่ละคนพัฒนาตนเอง (ก่อ สวัสดิพิทักษ์, 2525 : 7) หรืออาจกล่าวได้ว่า การศึกษาเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ ดังพระบรมราโชวาทขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช พระราชทานไว้ว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ เมื่อบ้านเมืองประกอบไปด้วยพลเมืองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศย่อมทำได้สะดวก รวดเร็ว ได้ผลที่แน่นอน และรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับคำบรรยายของพระธรรมญาณมุนี (2530) ที่กล่าวว่า การศึกษาเป็นวิธีการพัฒนาชีวิตคนให้มีคุณภาพ สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น ๆ ที่เน้นการพัฒนาคนให้สมบูรณ์รอบด้านทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม และเพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม และในการจัดการศึกษาที่ผ่านมา เป็นที่ทราบโดยทั่วไปทั้งในและนอกวงการศึกษาในประเด็นที่ว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมัธยมศึกษา ยังมีคุณสมบัติต่าง ๆ ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนความประพฤติส่วนหนึ่งไม่เป็นไปตามที่สังคมต้องการและคาดหวังไว้

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาคุณธรรม ความรู้ ความสามารถ และทักษะต่อจากระดับประถมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีความสามารถในการประกอบอาชีพและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

ในกรณีนี้ กมล สุดประเสริฐ (2541 : 18) ได้ศึกษาถึงสมรรถนะของนักเรียน และพบว่าสมรรถนะของนักเรียนมัธยมศึกษาด้านความรู้ ความคิด ยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำทุกด้าน โดยเฉพาะในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ความสามารถวิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง เหตุการณ์ดังกล่าวได้สร้างความตระหนักให้นักการศึกษาและสังคมไทยเป็นอย่างยิ่ง ผนวกกับกระแสการปฏิรูปสังคม กระแสการปฏิรูปการเมือง และภาวการณ์ทางเศรษฐกิจ ทำให้สังคมไทยหันมาร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาการพัฒนาคน ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติให้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อเป็นกลไกในการปฏิรูปการศึกษา กฎหมายดังกล่าวคือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งระบุในมาตรา 47 ว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณะ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งโรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติการหลักในการดำเนินงานทางการศึกษา จึงต้องเร่งปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดความสำเร็จตามเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินคุณภาพ ซึ่งทุกฝ่ายในโรงเรียนต้องร่วมพลังกันเพื่อปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ ที่เห็นว่าจำเป็น และมุ่งเน้นพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้นำสำคัญย่อมมีประสบการณ์และความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อแนวการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2541) ได้ระบุถึงมาตรฐานการศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า หมายถึง ข้อกำหนดทางการศึกษาที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสิ่งนั้น แบ่งได้ 3 ด้าน คือ 1) มาตรฐานการศึกษาด้านผลผลิต หมายถึงคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัว ผู้เรียน ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) มาตรฐาน

การศึกษาด้านกระบวนการ หมายถึง ระบบ วิธีการเชิงระบบที่มีประสิทธิภาพ 3) มาตรฐานการศึกษาด้านปัจจัย หมายถึง คน อุปกรณ์ งบประมาณ สถานที่ เทคโนโลยีที่จำเป็นต้องมี ต้องใช้เพื่อนำไปสู่ผลผลิตที่มีคุณภาพ และตามที่ คูนท์ และดอนเนลล์ (Koontz and Donnell, 1984) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหารคือ การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยสำคัญได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ซึ่งแนวคิดดังกล่าว สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษาในโรงเรียนเกี่ยวกับภารกิจ หน้าที่ กระบวนการวางแผน การประสานแผน เพื่อบริหารทรัพยากรภายในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ สามารถประกันคุณภาพการศึกษาระดับ มาตรฐานและคุณภาพของโรงเรียนให้เป็นที่มั่นใจของผู้ปกครองและชุมชนได้

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับความเหมาะสมของปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก โดยมุ่งศึกษาปัจจัย 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่มีความเหมาะสมและพอเพียงที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาในงานต่าง ๆ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ งานบริหารทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครองนักเรียน งานบริการ งานโรงเรียนกับชุมชน และงานบริหารอาคารสถานที่ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ตามความคาดหวังของชุมชน สังคม และประเทศสืบต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก เกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ต่อความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์การบริหารงาน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

2. เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดและวางแผนพัฒนาการบริหารคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ให้มีมาตรฐานและคุณภาพ ให้เป็นไปตามสาระบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ว่าด้วยเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และความมุ่งหวังของผู้ปกครอง ประชาชน และสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2542 จำนวน 898 คน จาก 42 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2542 จำนวน 286 คน จาก 21 โรงเรียน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เกรจซี และมอร์แกน เป็นเครื่องมือในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตาม

3.1.1 ขนาดโรงเรียน แบ่งตามเกณฑ์มาตรฐานกรมสามัญศึกษา ดังนี้

3.1.1.1 ขนาดเล็ก (1 - 12 ห้องเรียน) จำนวน 5 โรงเรียน

3.1.1.2 ขนาดกลาง (13 - 36 ห้องเรียน) จำนวน 12 โรงเรียน

3.1.1.3 ขนาดใหญ่ (37 ห้องเรียนขึ้นไป) จำนวน 4 โรงเรียน

3.1.2 ประสิทธิภาพการบริหารงาน แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ

3.1.2.1 ต่ำกว่า 5 ปี

3.1.2.2 ตั้งแต่ 5 - 10 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

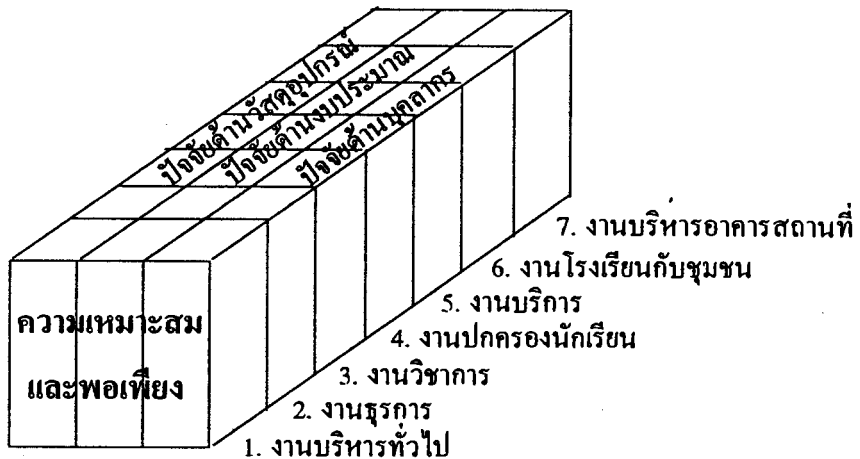
3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัย 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2542

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

1. ผู้บริหารโรงเรียนขนาด
 - 1.1 ขนาดเล็ก
 - 1.2 ขนาดกลาง
 - 1.3 ขนาดใหญ่
2. ประสบการณ์การบริหารงาน
 - 2.1 ต่ำกว่า 5 ปี
 - 2.2 ตั้งแต่ 5 - 10 ปี
 - 2.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารในการประเมินความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยด้าน บุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียน จำแนกตามแนวการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา 7 งาน คือ งานบริหาร ทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครองนักเรียน งานบริการ งานโรงเรียนกับชุมชน และ งานบริหารอาคารสถานที่ ในภาพรวม ซึ่งสามารถวัดได้โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพ หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ที่ผู้บริหาร เห็นว่ามีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้นำปัจจัย 3 ด้านคือ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ มาใช้เป็น กรอบในการวิจัย

2.1 บุคลากร หมายถึง ผู้บริหาร ครูอาจารย์ และนักการภารโรง ที่มีส่วนร่วม ในการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ไปในทิศทางที่มีผลดีต่อการประกัน คุณภาพการศึกษา

2.2 งบประมาณ หมายถึง เงินทุกประเภทที่เป็นรายได้ของโรงเรียนที่นำมา ใช้สนับสนุนการบริหารและการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่าง ๆ มีปริมาณเพียงพอต่อการพัฒนา การเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ที่ส่งผลดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

2.3 วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง สถานที่ เครื่องมือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และ เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาและการบริหารการศึกษา ต่าง ๆ ในโรงเรียนที่ส่งผลดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

3. การประกันคุณภาพ หมายถึง การประกันคุณภาพนักเรียนระดับชั้นมัธยม ศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2542

4. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด พิษณุโลก ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2542

5. ผู้บริหาร หมายถึง ฝ่ายบริหารที่ปฏิบัติหน้าที่ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน และหัวหน้าหมวด หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่

บริหารคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก
ปีการศึกษา 2542

6. ขนาดโรงเรียน หมายถึง ขนาดโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมสามัญศึกษา ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียน 1 - 12 ห้องเรียน โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียน 13 - 36 ห้องเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียน 37 ห้องเรียนขึ้นไป

7. ประสบการณ์การบริหารงาน หมายถึง ระยะเวลาในการเข้าสู่ตำแหน่งบริหาร ตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งดังกล่าวจนถึงปัจจุบัน จำแนกเป็น ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี ประสบการณ์ตั้งแต่ 5 - 10 ปี และประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการประกันคุณภาพการศึกษา มีความเหมาะสมและพอเพียงแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการประกันคุณภาพการศึกษา มีความเหมาะสมและพอเพียงแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 ความมุ่งหมายของการศึกษา
 - 1.1 ความมุ่งหมายของการบริหารการศึกษา
 - 1.2 การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
 - 1.2 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.3 แนวคิดในการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.4 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.5 บทบาทของโรงเรียนต่อการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.6 การนำ TQM และ ISO 9000 มาใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ความมุ่งหมายของการศึกษา

การศึกษาเป็นการเตรียมความเป็นคน และเป็นกรรมวิธีในการสร้างสิ่งที่มีชีวิต ต้องการ คือ สุขภาพ ความปลอดภัย ความมั่นคง การศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนและสังคม เพื่อให้คนรู้จักคิด รู้จักทำ และรู้จักการแก้ปัญหา การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์พัฒนาคุณภาพคน เพื่อความเจริญก้าวหน้าและแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม การศึกษาจึงเป็นพันธกิจในการพัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพคนให้สัมฤทธิ์ผลในเป้าหมายของชีวิตแต่ละบุคคล การศึกษาเป็นสมบัติสาธารณะที่จะต้องมิให้กับทุกคน เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบเส้นทางที่เหมาะสมกับความสามารถของเขา

ซึ่งการจัดสถานการณ์เพื่อช่วยให้ผู้เรียนตระหนัก และมีความคิดถึงอนาคตและเตรียมตนเอง ได้พร้อมกับชีวิตในปัจจุบันและอนาคต

ความมุ่งหมายของการบริหารการศึกษา

พนัส หันนาคินทร์ (2524) กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหารว่า คือการบริหารงานของโรงเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษา ซึ่งงานในโรงเรียนหนึ่ง ๆ แบ่งออกเป็น 3 ประการด้วยกันคือ 1) งานวิชาการ 2) งานด้านบริการนักเรียน ได้แก่ งานแนะแนว การจัดกิจกรรมนักเรียน 3) งานธุรการและงานบริหารทั่วไป ได้แก่ งานทะเบียนนักเรียน การเงิน บัญชี อาคารสถานที่

กรมสามัญศึกษา (2539) กล่าวถึงการศึกษาว่า ผลของการศึกษาจะออกมาดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับนโยบาย กระบวนการดำเนินงาน การจัดการบริหารให้สอดคล้องกับเป้าหมาย โรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งมีบทบาทและหน้าที่ในการถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมและปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงปรารถนา เพื่อให้วัยรุ่นที่จะเป็นผู้ใหญ่ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ดังนั้นการศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540- 2544) จะเห็นว่าหน้าที่สำคัญของโรงเรียนคือ การเตรียมเด็กให้มีคุณภาพ เป็นพลเมืองดี อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และในฐานะที่โรงเรียนเป็นสถาบันการศึกษาของสังคม มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาแก่เยาวชน ซึ่งต้องการเตรียมตนเองให้พร้อมที่จะออกไปเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต การศึกษาเป็นปัจจัยในการพัฒนาคน ฉะนั้น โรงเรียนจำเป็นต้องประกันคุณภาพของผลผลิต คือนักเรียน ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่ผู้ปกครองและสังคมต้องการ และคาดหวัง

กิติมา ปรีดีคิลก (2532) กล่าวถึงการบริหารว่า การบริหาร หมายถึงความพยายามที่จะดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องของการศึกษาอันได้แก่ โรงเรียน หลักสูตร 'ครู นักเรียน วัสดุ อุปกรณ์ ตำราเรียน และอาคารสถานที่

การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

สุจินต์ วิสวธีรานนท์ (2526) แบ่งความสำคัญของการมัธยมศึกษาออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ความสำคัญของการมัธยมศึกษาต่อการพัฒนาบุคคล การศึกษาระดับมัธยมศึกษามีส่วนในการสร้างคุณลักษณะที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างดี เป็นที่

เพราะฉะนั้นสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาจึงหมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ในกระบวนการจัดการศึกษา ตั้งแต่การวางแผนไว้ตั้งแต่ต้นเพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจ และเป็นหลักประกันต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคม

แนวคิดในการประกันคุณภาพการศึกษา

อมรวิรัช นาครทรรพ (2541 : 10 - 11) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก มีกลุ่มประเทศหลักที่ทำการศึกษา 4 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ พบว่า การก่อตัวของกระแสการเรียกร้องคุณภาพมีสาเหตุมาจากจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นและหลากหลายมากขึ้น ความจำกัดของทรัพยากร ความจำเป็นในการปรับปรุงงานให้คุ้มค่าคุ้มเงินมากขึ้น ความคาดหวังที่เพิ่มขึ้นของสังคมภายนอก และในด้านการศึกษาอบรม ด้านการวิจัย และจากวิกฤตของผู้บริหารมหาวิทยาลัย ในด้านการแข่งขันระหว่างมหาวิทยาลัย ด้านแหล่งเงินทุนสนับสนุน ด้านความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศ

สมศักดิ์ สินธุระเวช (2542) กล่าวถึงการพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพการศึกษา มีแนวคิดและหลักการดังรายละเอียดต่อไปนี้

จากปัญหาในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กไทยในวิชาพื้นฐานสำคัญ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ มีแนวโน้มต่ำลง ความสามารถของเด็กไทยในวิชาดังกล่าวไม่อาจเทียบมาตรฐานของเด็กชาติอื่น ๆ ได้ และมีปัญหาอื่น ๆ กล่าวคือ 1) ผู้จบการศึกษาในแต่ละระดับของหลักสูตรยังไม่มีคุณภาพที่สังคมพอใจ ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม 2) ไม่มีมาตรฐานกลางที่โรงเรียนต่าง ๆ พึ่งมีพึงประสงค์ หรือพึงผลิตให้ได้ผลเท่าเทียมกันในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 3) มีความสับสนและขาดสภาพสมดุลของแนวคิดต่าง ๆ เช่น โยบาย 4) ขาดมาตรการที่จะกำกับ กำชับให้โรงเรียนดำเนินงานจริงจังในการพัฒนาคุณภาพของการจัดการสอนและการปฏิบัติต่าง ๆ 5) ขาดแรงจูงใจหรือการเสริมแรงเพื่อการยกย่องให้เกียรติ ให้รางวัลในความก้าวหน้าตามระบบตำแหน่งของผู้บริหารโรงเรียน และคณะครู นักเรียนที่มีผลการปฏิบัติงานสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน

การประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นวิธีการหรือกลยุทธ์ที่กำหนดแนวปฏิบัติ หรือแนวทางในการดำเนินงานในการจัดการศึกษาที่เป็นหลักประกันว่า นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคม

การประเมินคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การดำเนินงาน 3 ประการคือ

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา (Quality Control) คือ กระบวนการ หรือแนวปฏิบัติที่นำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ คือ

1.1 การกำหนดมาตรฐานด้านผลผลิต ปังจัย และกระบวนการ

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน หมายถึง การพัฒนาปัจจัยการศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาครู ผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และการสนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2. การตรวจสอบและการแทรกแซงคุณภาพการศึกษา (Quality Audit and Intervention) คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

2.1 การประเมินความก้าวหน้าของการจัดการศึกษา และการจัดทำรายงานของสถานศึกษาต่อประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีลักษณะเป็นการติดตามและตรวจสอบของสถานศึกษา

2.2 การติดตามและตรวจสอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 มาตรการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assessment) คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย

3.1 การทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3.2 การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3.3 การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ที่จะสร้างความเชื่อมั่นในศักยภาพของนักเรียนที่จะออกไปดำรงชีวิตใน ชุมชน และสร้างความ

มั่นใจในการบริหารโรงเรียน เพื่อสร้างและบรรลุผลในระดับความพึงพอใจสูงสุด และระดับความศรัทธาสูงสุดของลูกค้ำ ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานในระดับสูง และองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่พึงพอใจและเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง ประชาชน และเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยมีกรอบและแนวคิดดังนี้ (กรมสามัญศึกษา, 2542 : 5)

1. การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered Development) มุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และยึดประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. การใช้สถานศึกษาเป็นฐานในการบริหารจัดการ (School-Based Management) มุ่งให้สถานศึกษามีอำนาจในการตัดสินใจบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. การมีส่วนร่วมและการร่วมคิด ร่วมทำ (Participation and Collaboration) มุ่งให้ทุกคน ทุกส่วนของสังคมต้องเข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับทุกคนและสังคมโดยรวม

4. การกระจายอำนาจทางการศึกษา (Decentralization of Education) มุ่งกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดผู้เรียนมากที่สุด คือ สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งจะทำให้เกิดความตระหนักในคุณภาพประโยชน์ของการศึกษาและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และจะทำให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามต้องการ

5. การแสดงความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ มุ่งให้สถานศึกษาแสดงความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษาและการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ได้มาตรฐานคุณภาพต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นหลักประกันสร้างความเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานตามที่กำหนดในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ผู้วิจัยนำแนวคิดในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

บทบาทของโรงเรียนต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โรงเรียนจะเป็นผู้ดำเนินการโดยประชาชนมีส่วนในการพัฒนา และโรงเรียนจะต้องดำเนินการตามภาระงานตามแนวทางของกรมสามัญศึกษา (2542 : 9 - 11) ต่อไปนี้

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา (Quality Control)

1.1 การกำหนดมาตรฐาน ประกอบด้วย 1) จัดทำมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นจากมาตรฐานกลาง โดยคณะกรรมการโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และประชาชน 2) จัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตของโรงเรียน

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย 1) พัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และพัฒนา กระตุ้นจูงใจให้ผู้ร่วมงานรู้จัก และรักการเรียนรู้อยู่เสมอ เน้นให้บุคลากรในองค์กรมีความคิดริเริ่ม เพื่อการสร้างสรรค์ปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้น 2) มีการสร้างจิตสำนึกของผู้ร่วมงานให้เห็นว่าการปรับปรุงคุณภาพจะต้องปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา และเป็นหน้าที่ของทุกคน

1.3 เป็นสมาชิกชมรมทางวิชาการของจังหวัดและเป็นเครือข่ายศูนย์

วิทยบริการ

1.4 จัดทำธรรมเนียมโรงเรียน

1.5 พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและสื่อการเรียนการสอน

1.6 ดำเนินการบริหารคุณภาพ (Quality Management) โดยมุ่งเน้นผลผลิต (นักเรียน) ที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้า ดังนี้ 1) ควบคุมคุณภาพและประเมินตนเองในทุก ๆ กิจกรรมของกระบวนการบริหาร และกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้วงจรควบคุมคุณภาพ (Quality Control Circle) PDCA ของเดมมิ่ง (Deming Cycle) 2) มีการทำงานเป็นมาตรฐาน โดยควบคุมกระบวนการ 3) ต้องให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วม เพื่อให้พลังที่มีอยู่อย่างไม่จำกัดของทุกคนในองค์กร ร่วมกันพัฒนาให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าและความต้องการที่เปลี่ยนแปลง 4) มีการทำงานเป็นทีมในทุกระดับ เน้นให้ทุกคนมีอำนาจตัดสินใจ ซึ่งจะส่งผลให้ปรับปรุง และสร้างขวัญกำลังใจและเจตคติที่ดี

1.7 พัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน

1.8 ระดมความร่วมมือจากชุมชนและเอกชน

2. การตรวจสอบคุณภาพ หรือการทบทวนคุณภาพภายใน (Internal Audit or Internal School Review)

2.1 โรงเรียนต้องดำเนินการทบทวนคุณภาพภายใน ด้านคุณภาพโรงเรียน และคุณภาพการสอน ทุกปี

2.2 นำผลการทบทวนมาดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

2.3 การกำหนดมาตรการปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา เป็นการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อใช้มาตรการต่าง ๆ ในการปรับปรุงและส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

3. การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (Quality Accrediation) หมายถึง กระบวนการพัฒนาหรือแนวดำเนินงานในการประเมินคุณภาพ การศึกษาโดยมุ่งการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าว รับรอง สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินจะได้รับรองมาตรฐานการศึกษาหรือคุณภาพ การศึกษาจากหน่วยงานที่ให้การรับรอง และให้สถานศึกษาเฝ้าระวังรักษาคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาตลอดระยะเวลาที่ให้การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

กรมสามัญศึกษา (2539 : 3 - 10) ได้กำหนดการประเมินมาตรฐาน โรงเรียน ประกอบด้วยหมวดต่าง ๆ 7 ด้าน ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

1. ด้านงานบริหารทั่วไป ได้แก่ การวางแผนปฏิบัติการของโรงเรียน การจัดการ การจัดระบบสารสนเทศ การบริหารงานบุคคล การสื่อสารคมนาคม การประชาสัมพันธ์ การบริหารการเงิน และการประเมินผลงานการบริหารทั่วไป

2. งานด้านธุรการ ได้แก่ การวางแผนงานธุรการ การบริหารงานธุรการ การบริหารงานสารบรรณ การบริหารงานการเงินและการบัญชี การบริหารงานพัสดุ การบริหารงานทะเบียนและสถิติข้าราชการครูและลูกจ้าง การประเมินผลงานธุรการ

3. ด้านงานวิชาการ ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการประจำปี การบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ การวัดและประเมินผลการเรียน และงานทะเบียนนักเรียน การประเมินผลการจัดการงานวิชาการ ตลอดจนการจัดบรรยากาศทางวิชาการ

4. งานปกครองนักเรียน ได้แก่ การวางแผนการปกครองนักเรียนประจำปี การบริหารงานปกครองนักเรียน การส่งเสริมให้นักเรียนมีความประพฤติดี มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และการประเมินผลงานปกครองนักเรียน

5. งานด้านบริการ ได้แก่ การวางแผนการจัดแผนงานบริการ การบริหารงานบริการ การจัดการด้านสาธารณูปโภค การจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ การจัดบริการโภชนาการ การจัดบริการสุขภาพอนามัย การจัดบริการห้องสมุด การจัดบริการโสตทัศนูปกรณ์ การจัดบริการแนะแนว การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา การประเมินผลงานบริการ

6. ด้านโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ การวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน การให้บริการชุมชน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน การประเมินผลงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

7. ด้านงานบริหารอาคารสถานที่ ได้แก่ การบริหารบริเวณโรงเรียน การบริหารอาคารเรียน การบริหารห้องเรียน การบริหารห้องพิเศษ การบริหารห้องบริการ การบริหารอาคารโรงฝึกงาน การบริหารอาคารโรงอาหาร การบริหารอาคารหอประชุม

สรุป การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบันแบ่งงานเป็นฝ่ายต่าง ๆ คือ งานบริหารทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครองนักเรียน งานบริการ งานโรงเรียนกับชุมชน และงานบริหารอาคารสถานที่ แต่ละงานเหล่านี้เป็นที่ยอมรับกันว่ามักมีปัญหาในการบริหารงาน ทำให้เกิดความขัดแย้ง ความสับสนซับซ้อนมากมาย เพราะครูแต่ละคนมีความรู้ความสามารถ บุคลิกภาพ ภูมิหลังการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ แนวความคิด ความเชื่อถือของแต่ละคนแตกต่างกัน ความเชื่อมั่นในค่านิยม ความไม่พร้อมของปัจจัยต่าง ๆ ในโรงเรียน ความไม่มีสมรรถภาพของครู ความหยิ่งในศักดิ์ศรี การใช้ทรัพยากรไม่คุ้มกับการลงทุน ในสภาพเศรษฐกิจตกต่ำและสังคมเปลี่ยนแปลง ก่อให้เกิดปัญหาตามมาหลายประการ การจะพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ เป็นประกันต่อชุมชนและสังคมได้จะต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ด้านประสมประสานเข้าด้วยกัน การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา หากมีมาตรฐานงานทั้ง 7 ด้านที่กล่าวข้างต้น อยู่ในเกณฑ์สูงย่อมจะส่งผลสำเร็จต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

การนำ TQM และ ISO 9000 มาใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชย์ (2541 : 55 - 58) กล่าวว่า TQM และ ISO 9000 มีหลายสิ่งที่น่าสนใจ สามารถที่จะเลือกมาใช้ในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้

1. มาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานการศึกษามีหลายระดับ ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับโรงเรียน มาตรฐานการศึกษาระดับโรงเรียนนั้นเกิดขึ้นจากคณะกรรมการโรงเรียนเป็นผู้กำหนดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน (ลูกค้า) เมื่อโรงเรียนได้มีการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานของโรงเรียนแล้ว ก็สามารถที่จะกำหนดมาตรฐานขึ้นใหม่ โดยการกำหนดให้สูงขึ้นไปเรื่อย ๆ จนสามารถที่จะพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานระดับชาติได้ สำหรับโรงเรียนที่คณะกรรมการโรงเรียนเห็นว่าโรงเรียนมีปัจจัยที่ดี มีกระบวนการจัดการที่มีคุณภาพก็อาจจะตั้งมาตรฐานของโรงเรียนเท่ากับมาตรฐานระดับชาติ และพัฒนาต่อไปให้ถึงมาตรฐานสากล

2. การบริหารคุณภาพ

ดร.ฮิโตชิ คูเม ได้แยกแยะแนวทางการบริหารคุณภาพสมัยใหม่ (Modern Quality Management) ที่ใช้อยู่ออกเป็น 2 แนวทาง

2.1 แนวทางการบริหารคุณภาพ โดยใช้มาตรฐาน Standard-Based Quality Management) แนวทางนี้มีกิจกรรมหลัก 2 ประการ การสร้างระบบคุณภาพตามมาตรฐาน และการควบคุมให้เป็นไปตามมาตรฐาน

ประการที่ 1 การสร้างระบบคุณภาพตามเอกสารมาตรฐาน ก็คือการเรียงลำดับขั้นตอนการไหลของงาน (Work Flow) ให้เป็นเอกสารแจกจ่ายและฝึกสอนให้ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติตาม การทำเช่นนี้ทำให้เกิดความชัดเจนต่อวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงาน ซึ่งเป็นภาพรวมของการทำงานย่อยๆ ของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนว่าผลิตอะไร อย่างไร ส่วนไหน ในกระบวนการนั้น

ประการที่ 2 การควบคุม คือ การตรวจสอบว่าได้ทำตามข้อกำหนดในเอกสารมาตรฐานหรือไม่ และได้ผลการทำงานอย่างไร หากไม่เป็นไปตามกำหนดในเอกสารมาตรฐาน ก็จะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงจนกว่ากระบวนการทำงานและผลลัพธ์เป็นไปตามข้อกำหนดในเอกสารมาตรฐาน ทำอย่างไรให้กระบวนการทำงานและผลลัพธ์นั้นปรากฏได้ด้วยตาอยู่เสมอ เช่น เขียนผังวิธีการทำงาน รายงานความคืบหน้า

2.2 การบริหารคุณภาพแบบให้คนเป็นศูนย์กลาง (People-Centered Quality Management) แนวทางนี้เน้นการสร้างจิตสำนึกให้แก่ทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทุกระดับชั้นทั่วทั้งองค์กรว่า คุณภาพ เป็นสิ่งสำคัญต่อลูกค้ามาก มากพอ ๆ กับที่มันเป็น ค่าของคนในตัวของพวกเราเอง

ระบบบริหารนี้มีได้ละเลยต่อการทำให้เป็นมาตรฐาน เน้นความสำคัญของการสร้างคนให้รู้จักคิดค้น สร้างสรรค์ตลอดเวลาที่จะหาทางปรับปรุงผลิตภัณฑ์และบริการของตนเองให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น มากกว่าให้ความสำคัญต่อเอกสารมาตรฐาน ระบบคุณภาพ ISO 9000 เป็นแนวทางการบริหารคุณภาพแบบที่ 1 ส่วนการบริหารคุณภาพ TQM จะยึดถือตามแนวทางที่ 2

ศ.ดร.ฮิโตชิ คูเม กล่าวว่า การบริหารจะไม่สามารถบรรลุผลอย่างแท้จริงได้ด้วยเพียงแต่นำระบบ ISO 9000 เข้ามาใช้ เพราะว่ามันยังขาดทัศนคติของผู้ปฏิบัติที่มีความกระหายทุกขณะจิตต่อการปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้นอยู่เสมอ อันเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในระบบบริหารคุณภาพ แม้ว่าระบบการบริหารคุณภาพตามแบบ ISO 9000 (ปี 1994) จะได้พยายามเพิ่มกลไกในการปรับปรุงคุณภาพเข้ามาบ้างก็ตาม แต่ก็ยังมีข้อจำกัด (เรื่องจิตใจคน)

แนวทางการบริหารคุณภาพทั้งสองแนวทางนี้ได้ขัดแย้งเป็นปฏิปักษ์ต่อกันตรงกันข้ามการนำแนวทางใดแนวทางหนึ่งไปใช้อย่างสุดขั้วย่อมมิใช่วิธีการที่ฉลาด ระบบบริหารคุณภาพที่ดีจึงต้องรู้จักผสมผสานทั้งสองแนวทางเข้าด้วยกัน การบริหารคุณภาพของโรงเรียนก็ควรที่จะเลือกใช้ทั้งสองแนวทางเช่นเดียวกัน และการนำ TQM เข้ามาใช้นอกจากจะให้ผลในการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องมันคงในระยะยาวแล้ว ยังให้ผลในการปรับปรุงอย่างก้าวกระโดดเป็นบางช่วงได้ด้วย

3. การนำวิธีการบริหารแบบ PDCA มาใช้ในโรงเรียน

วัฏจักรของเดมिंग (Deming Cycle) หรือวงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ย่อมาจาก Plan-Do-Check-Act แปลว่า วางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุง ซึ่งต้องดำเนินการอย่างมีวินัยให้ครบวงจร หมุนเวียนไปไม่มีหยุดไม่มีหย่อน

ศ.ดร.ฮิโตชิ คูเม กล่าวว่า จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของ PDCA ซึ่งเป็นกิจกรรมพื้นฐานในการบริหารคุณภาพนั้น มิใช่เพียงแต่การปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบนออกจากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงด้วยการป้องกันมิให้เกิดของเสียซ้ำซ้อน เรื้อรัง พร้อมกับการยกระดับมาตรฐานให้สูงขึ้น ในแต่ละ

รอบของ PDCA อย่างต่อเนื่อง อย่างเป็นระบบ และอย่างมีการวางแผน PDCA มิใช่เป็นแค่ วงแหวนที่แบนราบ หากแต่เป็นขดลวดสปริงที่ม้วนได้สูงขึ้น ไปเรื่อย ๆ

โสภาค วิริโยธิน (2533 : 3 - 4) กล่าวว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา น่าจะพัฒนา สิ่งเหล่านี้

1. โครงสร้าง (Structure) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา โครงสร้างสายงานการทำงาน ส่วนมากมักไม่ค่อยจะชัดเจน จึงทำให้เกิดความขัดแย้ง ไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน การบริหารที่มี ประสิทธิภาพนั้น โครงสร้างต้องชัดเจน ทุกคนเข้าใจบทบาทของตนเอง รู้ว่าสายงานของตนมี อย่างไร จะประสานกับใคร

2. คน หรือพฤติกรรมสังคม (Man or Social Behaviour) คนมีความแตกต่างกัน การทำงานร่วมกันถ้าไม่เข้าใจความรู้สึกของคนอื่น ไม่เข้าใจพฤติกรรมทางจิตวิทยาก็จะทำให้ คนยึดมั่นในตนเอง เป็นบ่อเกิดแห่งความขัดแย้ง และยิ่งทำงานไปก็จะเกิดความเบื่อหน่ายใน งานที่ทำ จึงเห็นควรจะต้องพัฒนา อบรมเพิ่มความรู้อยู่เสมอ

3. งานหรือกิจกรรม (Task or Activities) งานในโรงเรียนมัธยมนั้นมีมากมายที่ ต้องปรับปรุงพัฒนาให้ทันสมัยอยู่เสมอ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงยุคโลกาภิวัตน์และ เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

4. การเงิน (Money) เป็นงานที่ผู้บริหารจะต้องเอาใจใส่ จะมีระเบียบกฎเกณฑ์ที่ ใหม่อยู่เสมอ จะต้องมีการแก้ไขพัฒนาอยู่ตลอดเพื่อป้องกันความบกพร่องหรือผิดพลาด

5. อุปกรณ์และเทคโนโลยี (Technology) ในโรงเรียนมัธยม การเรียนการสอน หลักสูตร จะมีการพัฒนาอยู่เรื่อย ๆ เป็นเรื่องที่ต้องเอาใจใส่ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ปัจจุบันค่อนข้างเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ฉะนั้นในโรงเรียนสิ่งเหล่านี้ต้องจัดซื้อจัดหาให้ สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุวิทย์ พรหมทา (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตพื้นที่ยากจนหนาแน่น จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า งานบริหารด้านธุรการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา มีปัญหาอยู่ใน เกณฑ์ปานกลาง การบริหารงานธุรการถ้าขัดข้องหรือล้มเหลว งานการศึกษาอื่น ๆ ก็ขัดข้อง หรือล้มเหลวตามไปด้วย ผู้บริหารจึงต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่ปฏิบัติหน้าที่งานด้านนี้

สำนักวิทยบริการสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

วิทยุโลก

อย่างจริงจังไม่ให้เกิดความผิดพลาด ในการดำเนินการด้านธุรการเป็นที่ประจักษ์กว่าด้านการสอนและบริการนักเรียนเป็นอันมาก

สรายุทธ์ เศรษฐจร (2529 : 172 - 175) ได้ศึกษาแนวทางการปรับปรุงการปฏิบัติงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ค้อยความนิยมในภูมิภาคตะวันตก พบว่า การสร้างบรรยากาศในโรงเรียนที่ดี และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้เป็นอย่างดีจะส่งผลต่อความนิยมของบุคคลทั่วไป

สมบูรณ์ ชูสินธ์ (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า ผู้บริหารมีการบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งนานจะมีประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย และโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานทุกด้านต่างกัน ยกเว้นด้านงานโรงเรียนกับชุมชน ที่การบริหารงานไม่แตกต่างกัน

สุวรรณ ศรีจันทร์ทอง (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาความพร้อมของสถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร ในการนำระบบประกันคุณภาพ ISO 9000 มาประยุกต์ใช้ พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับความพร้อมในการนำระบบประกันคุณภาพ ISO 9000 มาประยุกต์ใช้ไม่แตกต่างกัน และกล่าวว่า (อ้างจาก Rogers and Shoemakers, 1971 : 22) ผู้ยอมรับนวัตกรรมก่อนย่อมมีประสบการณ์ในอดีตมากกว่า และเห็นความสอดคล้องของนวัตกรรมมากกว่าผู้ยอมรับนวัตกรรมภายหลัง หรือกล่าวได้ว่า ผู้มีประสบการณ์มากกว่าจะเกิดการยอมรับนวัตกรรมมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย

ไวท์ ทาเกอร์ (Whitaker, 1978 : 3839-A) ได้ศึกษาทัศนะผู้ปกครอง ผู้บริหารที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการตัดสินใจด้านการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองมีความรู้สึกที่ไม่สะดวกในการรับรู้ข้อมูล หรือประกาศเกี่ยวกับโรงเรียน ซึ่งเป็นอุปสรรคในเรื่องนโยบายและการตัดสินใจทางการศึกษา ผู้บริหารยังเห็นความสำคัญของผู้ปกครองแม้ว่าจะน้อยก็ตาม ดังนั้นถือได้ว่าชุมชนมีความสำคัญและบุคลากรในโรงเรียนควรตระหนักถึงโครงการพัฒนาที่เน้นให้บุคคลในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนด้วย

รูล (Rulh, 1985 : 3216-A) ได้ศึกษาที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่จะช่วยให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ 5 ด้าน ได้แก่ ความหวังในความสำเร็จของงาน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร บรรยากาศของโรงเรียน เป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน และโปรแกรมการประเมินผล

๗
379, 159
56171
จ. 2

คิใจ (Kijai, 1987 : 329-A) ได้ศึกษาลักษณะของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ จากปัจจัยพื้นฐาน 5 ประการ ได้แก่ บรรยากาศของโรงเรียน ภาพพจน์ของโรงเรียน ความเป็นผู้นำทางวิชาการ ความสามารถในการคิดคำนวณ และความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับความ สำเร็จของโรงเรียนสูงกว่าปัจจัยด้านอื่น ๆ

บทที่ 8

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพ การศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งได้ ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2542 จำนวน 898 คน จาก 42 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2542 ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นและใช้ตารางสำเร็จรูป ของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) เป็นแนวทางในการกำหนด ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 286 คน จาก 21 โรงเรียนโดยจำแนกตาม ขนาดโรงเรียนจากประชากรทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวน		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	15	7	182	68
ขนาดกลาง	20	10	506	141
ขนาดใหญ่	7	4	210	77
รวม	42	21	898	286

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านบุคลากร จำนวน 10 ข้อ ปัจจัยด้านงบประมาณ จำนวน 10 ข้อ และปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ จำนวน 10 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือตอนที่ 2 มีวิธีดำเนินการสร้างดังนี้

1. ทำการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนศึกษาลักษณะของแบบสอบถามจากเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539 ของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (กรมสามัญศึกษา, 2539) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดชนิดของแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ

3. จำแนกปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาออกเป็น 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ แล้วสร้างข้อคำถามทีละด้านให้เฉพาะเจาะจงลงไป ในรายละเอียด

4. เขียนคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ความมุ่งหมายของการศึกษา คำอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งตัวอย่าง

5. ปรับปรุงแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจหาข้อบกพร่องและปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

7. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก 2 โรงเรียน คือผู้บริหารโรงเรียนจ่านกร้อง จำนวน 15 คน และผู้บริหารโรงเรียนพิษณุโลกศึกษา จำนวน 15 คน รวม 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1972 : 120 - 128) ปรากฏว่า ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9337 ซึ่งแสดงว่ามีความเชื่อมั่นในระดับสูง

8. จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก และทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม นำส่งไปยังหัวหน้าสถานศึกษาตามกลุ่มตัวอย่างของการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามและตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมรับคืนแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้วมีความสมบูรณ์คืนจำนวน 286

ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการโดยจำแนกเป็น

1. ตรวจสอบคุณสมบัติของแบบสอบถาม
2. ลงรหัสข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยกำหนดเกณฑ์การลงรหัสดังนี้
ให้คะแนน 1 เมื่อตอบในช่อง 1 หมายถึง มีความเหมาะสมและพอเพียงน้อย

ที่สุด

ให้คะแนน 2 เมื่อตอบในช่อง 2 หมายถึง มีความเหมาะสมและพอเพียง

น้อย

ให้คะแนน 3 เมื่อตอบในช่อง 3 หมายถึง มีความเหมาะสมและพอเพียง

ปานกลาง

ให้คะแนน 4 เมื่อตอบในช่อง 4 หมายถึง มีความเหมาะสมและพอเพียงมาก

ให้คะแนน 5 เมื่อตอบในช่อง 5 หมายถึง มีความเหมาะสมและพอเพียงมาก

ที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมและพอเพียง โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย เป็นรายข้อ รายด้านทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าระดับความเหมาะสมและพอเพียงของ เบสท์ (Best, 1977 : 204 - 208)

ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	เหมาะสมและพอเพียงน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	เหมาะสมและพอเพียงน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	เหมาะสมและพอเพียงปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	เหมาะสมและพอเพียงมาก
ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	เหมาะสมและพอเพียงมากที่สุด

4. ผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูลทางสถิติ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ วิเคราะห์หาค่าความถี่และร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

5. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

6. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ โดยหาค่า F (F-test) เปรียบเทียบความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในแต่ละด้านตามสมมติฐาน ข้อ 1, 2

7. ใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของตัวแปรที่มี 3 กลุ่ม ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - Distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
df	แทน	ชั้นของความอิสระ (Degree of Freedom)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยทั้ง 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยทั้ง 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่มีผลต่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารในโรงเรียนที่แตกต่างกันในด้านขนาดโรงเรียนและประสบการณ์การบริหารงาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์การบริหารงาน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	73	25.5
ขนาดกลาง	150	52.5
ขนาดใหญ่	63	22.0
รวม	286	100
ประสบการณ์การบริหารงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	73	25.5
ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	75	26.2
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	138	48.3
รวม	286	100

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารใน
โรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.5 และมีประสบการณ์การบริหารงาน มากกว่า 10 ปี
ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 48.3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัย
ทั้ง 3 ด้าน ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร จำแนกเป็นรายด้าน ดังรายละเอียด
แสดงในตาราง 3 - 5

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านบุคลากรที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการนำ นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ	3.33	0.83	ปานกลาง
2	บุคลากรในโรงเรียนมีทักษะบริหารจัดการศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ	3.33	0.75	ปานกลาง
3	ในโรงเรียนมีบุคลากรรับผิดชอบปฏิบัติงานต่าง ๆ พอเพียงกับภาระงาน	3.12	1.10	ปานกลาง
4	โรงเรียนส่งเสริมจูงใจให้บุคลากรมีเจตคติที่ดีต่อการ ทำงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม	3.40	0.91	ปานกลาง
5	โรงเรียนส่งเสริมจูงใจให้บุคลากรมีขวัญกำลังใจใน การปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล	3.21	0.99	ปานกลาง
6	โรงเรียนส่งเสริมจูงใจให้บุคลากรอุทิศเวลาในการ ทำงานอย่างเต็มความสามารถ	3.37	0.99	ปานกลาง
7	โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.44	0.96	ปานกลาง
8	โรงเรียนกำหนดแผนการดำเนินงานของบุคลากร ชัดเจน โดยเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร	3.78	0.82	มาก
9	โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรให้คิดริเริ่มสร้างสรรค์ งานสิ่งใหม่ ๆ ตามภาระงานที่รับผิดชอบ	3.60	0.90	มาก
10	โรงเรียนกำหนดมาตรการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนา ตนเอง โดยแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลาเพื่อพัฒนา งานในหน้าที่ให้ดีขึ้น	3.68	0.87	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.43	0.68	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านบุคลากรมีความเหมาะสม และพอเพียงต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) และเมื่อพิจารณา เป็นรายข้อปรากฏว่ามี 3 ข้อที่มีความเหมาะสมและพอเพียง อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ ข้อ 8 โรงเรียนกำหนดแผนการดำเนินงานของบุคลากรชัดเจน โดยเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 3.78$) ข้อ 10 โรงเรียนกำหนดมาตรการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเอง โดยแสวงหาความรู้ตลอดเวลา เพื่อพัฒนางานในหน้าที่ให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 3.68$) และข้อ 9 โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรให้คิดริเริ่มสร้างสรรค์งานสิ่งใหม่ ๆ ตามภาระงานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.60$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านงบประมาณที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	โรงเรียนกำหนดมาตรการบริหารการเงินได้พอเพียง กับภาระงานของแต่ละฝ่าย	3.18	0.92	ปานกลาง
2	โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การจัดทำงบประมาณรายรับ และงบประมาณรายจ่ายที่ชัดเจน	3.49	0.85	ปานกลาง
3	โรงเรียนกำหนดวิธีการพัฒนาระบบบริหารเงิน งบประมาณที่คล่องตัวและตรวจสอบได้	3.53	0.89	มาก
4	โรงเรียนกำหนดวิธีการหารายได้เพิ่มเติมจากแหล่งอื่น นอกเหนือจากเงินงบประมาณ	3.02	0.91	ปานกลาง
5	โรงเรียนกำหนดโครงการใช้เงินอย่างรัดกุม มีประสิทธิภาพ	3.38	0.92	ปานกลาง
6	โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ อย่างมีเหตุมีผล ตามนโยบายที่กำหนด	3.44	0.87	ปานกลาง
7	โรงเรียนกำหนดมาตรการจัดสรรงบประมาณใช้ จ่ายเงิน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา ในโรงเรียน	3.65	0.87	มาก
8	ส่งเสริมให้ประเมินผลงบประมาณด้านรายรับเพื่อ เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด	3.30	0.82	ปานกลาง
9	โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การตรวจสอบประเมินผล การใช้จ่ายเงินงบประมาณทุกประเภท ทุกปีการศึกษา	3.38	0.95	ปานกลาง
10	โรงเรียนกำหนดให้วิเคราะห์และสรุปผลการใช้เงิน งบประมาณทุกประเภท	3.29	0.96	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.37	0.72	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านงบประมาณมีความเหมาะสมและพอเพียงต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความคิดเห็นว่าเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 7 โรงเรียนกำหนดมาตรการจัดสรรงบประมาณใช้จ่ายเงิน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.65$) และข้อ 3 โรงเรียนกำหนดวิธีการหารายได้เพิ่มเติมจากแหล่งอื่นนอกเหนือจากเงินงบประมาณ ($\bar{X} = 3.53$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	โรงเรียนส่งเสริมพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่น สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ	3.94	0.91	มาก
2	โรงเรียนกำหนดบริเวณ อาคาร สถานที่ที่เหมาะสม พอเพียงกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.66	0.89	มาก
3	โรงเรียนส่งเสริมปรับปรุงห้องปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนทุกรายวิชา	3.56	1.01	มาก
4	โรงเรียนส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐาน ประกอบการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง	3.47	0.99	ปานกลาง
5	โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การใช้วัสดุอุปกรณ์ต่อการเรียนการสอนพอเพียงกับจำนวนนักเรียน	3.25	0.99	ปานกลาง
6	โรงเรียนพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งสนับสนุนการเรียนการสอนของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ	3.54	0.95	มาก
7	โรงเรียนกำหนดมาตรการการใช้สาธารณูปโภคเหมาะสม พอเพียงต่อความต้องการของทุกฝ่าย	3.38	0.87	ปานกลาง
8	สนับสนุนการพัฒนาสื่อการเรียนข้อมูลที่ทันสมัย ถูกต้อง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนใช้ศึกษาพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลา	3.35	0.91	ปานกลาง
9	ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนของนักเรียน	3.01	1.04	ปานกลาง
10	กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3.14	1.01	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.43	0.77	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมและพอเพียงต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีข้อที่มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ได้แก่ข้อ 1 โรงเรียนส่งเสริมพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ ($\bar{X} = 3.94$) ข้อ 2 โรงเรียนกำหนดบริเวณอาคาร สถานที่ที่เหมาะสมพอเพียงกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.66$) ข้อ 3 โรงเรียนส่งเสริมปรับปรุงห้องปฏิบัติการ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนทุกรายวิชา ($\bar{X} = 3.56$) และข้อ 6 โรงเรียนพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งสนับสนุนการเรียนการสอนของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.54$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยที่มีผลต่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์การบริหารงาน รายละเอียดปรากฏดังตาราง 6 - 19

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านบุคลากรที่มีผลต่อการประกันคุณภาพ การศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ที่	รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดกลาง			โรงเรียนขนาดใหญ่		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ	3.22	0.77	ปานกลาง	3.22	0.82	ปานกลาง	3.73	0.81	มาก
2	บุคลากรในโรงเรียนมีทักษะบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	3.25	0.68	ปานกลาง	3.27	0.75	ปานกลาง	3.57	0.78	มาก
3	ในโรงเรียนมีบุคลากรรับผิดชอบปฏิบัติงานต่าง ๆ พอเพียงกับภาระงาน	2.55	1.09	ปานกลาง	3.13	1.02	ปานกลาง	3.73	0.94	มาก
4	โรงเรียนส่งเสริมหัวใจให้บุคลากรมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม	3.36	0.86	ปานกลาง	3.21	0.91	ปานกลาง	3.89	0.81	มาก
5	โรงเรียนส่งเสริมหัวใจให้บุคลากรมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล	3.10	0.85	ปานกลาง	3.02	1.01	ปานกลาง	3.81	0.90	มาก
6	โรงเรียนส่งเสริมหัวใจให้บุคลากรอุทิศเวลาในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ	3.27	0.90	ปานกลาง	3.21	1.01	ปานกลาง	3.87	0.85	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดกลาง			โรงเรียนขนาดใหญ่		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
7	โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.19	0.89	ปานกลาง	3.39	1.00	ปานกลาง	3.86	0.82	มาก
8	โรงเรียนกำหนดแผนการดำเนินงานของบุคลากรชัดเจน โดยเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร	3.84	0.80	มาก	3.61	0.85	มาก	4.11	0.67	มาก
9	โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานสิ่งใหม่ ๆ ตามภาระงานที่รับผิดชอบ	3.63	0.92	มาก	3.43	0.88	ปานกลาง	3.95	0.81	มาก
10	โรงเรียนกำหนดมาตรการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเอง โดยแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลาเพื่อพัฒนางานในหน้าที่ให้ดีขึ้น	3.68	0.88	มาก	3.49	0.84	ปานกลาง	4.11	0.76	มาก
	รวม	3.31	0.59	ปานกลาง	3.30	0.67	ปานกลาง	3.86	0.63	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีความคิดเห็น
ว่า ปัจจัยด้านบุคลากรมีความเหมาะสมและพอเพียงต่อการประกันคุณภาพการศึกษาใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$ และ
3.30 ตามลำดับ) ส่วนผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมและ
พอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็น
เหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ได้แก่ข้อ 8 โรงเรียนกำหนดแผนการดำเนินงาน
ของบุคลากรชัดเจน โดยเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 3.84$) ข้อ 10 โรงเรียนกำหนด
มาตรการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเอง โดยแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลาเพื่อพัฒนางาน
ในหน้าที่ให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 3.68$) และข้อ 9 โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรคิดริเริ่มสร้างสรรค์งาน
สิ่งใหม่ ๆ ตามภาระงานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.63$)

ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงส่วนใหญ่อยู่ใน
ระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเพียง 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 8 โรงเรียน
กำหนดแผนการดำเนินงานของบุคลากรชัดเจน โดยเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 3.61$)
นอกนั้นมีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ใน
ระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 8 โรงเรียนกำหนด
แผนการดำเนินงานของบุคลากรชัดเจน โดยเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 4.11$) ข้อ 10
โรงเรียนกำหนดมาตรการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเอง โดยแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา
เพื่อพัฒนางานในหน้าที่ให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.11$) และข้อ 9 โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์งานสิ่งใหม่ ๆ ตามภาระงานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.95$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านงบประมาณที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ที่	รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดกลาง			โรงเรียนขนาดใหญ่		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
11	โรงเรียนกำหนดมาตรการบริหารการเงินได้พอเพียง กับการะงานของแต่ละฝ่าย	3.12	0.91	ปานกลาง	3.02	0.86	ปานกลาง	3.63	0.96	มาก
12	โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การจัดทำงบประมาณรายรับ และงบประมาณรายจ่ายที่ชัดเจน	3.38	0.86	ปานกลาง	3.36	0.81	ปานกลาง	3.94	0.80	มาก
13	โรงเรียนกำหนดวิธีการพัฒนาระบบบริหารเงิน งบประมาณที่คล่องตัวและตรวจสอบได้	3.53	0.85	มาก	3.35	0.88	ปานกลาง	3.97	0.82	มาก
14	โรงเรียนกำหนดวิธีการหารายได้เพิ่มเติมจาก แหล่งอื่นนอกเหนือจากเงินงบประมาณ	3.00	0.90	ปานกลาง	2.77	0.83	ปานกลาง	3.62	0.83	มาก
15	โรงเรียนกำหนดโครงการใช้เงินอย่างรัดกุม มีประสิทธิภาพ	3.30	0.91	ปานกลาง	3.19	0.88	ปานกลาง	3.94	0.84	มาก
16	โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ อย่างมีเหตุผล ตามนโยบายที่กำหนด	3.32	0.83	ปานกลาง	3.31	0.86	ปานกลาง	3.89	0.79	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก		โรงเรียนขนาดกลาง			โรงเรียนขนาดใหญ่			
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
17	โรงเรียนกำหนดมาตรการจัดสรรงบประมาณใช้จ่ายเงินโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียน	3.56	0.93	มาก	3.51	0.86	มาก	4.10	0.69	มาก
18	ส่งเสริมให้ประเมินผลงบประมาณด้านรายรับเพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด	3.15	0.70	ปานกลาง	3.16	0.76	ปานกลาง	3.81	0.88	มาก
19	โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การตรวจสอบประเมินผลการใช้เงินงบประมาณทุกประเภท ทุกปีการศึกษา	3.30	0.88	ปานกลาง	3.19	0.95	ปานกลาง	3.92	0.83	มาก
20	โรงเรียนกำหนดให้วิเคราะห์และสรุปผลการใช้เงินงบประมาณทุกประเภท	3.14	0.87	ปานกลาง	3.14	0.98	ปานกลาง	3.81	0.84	มาก
	รวม	3.28	0.69	ปานกลาง	3.20	0.68	ปานกลาง	3.86	0.65	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีความคิดเห็น
ว่า ปัจจัยด้านงบประมาณมีความเหมาะสมและพอเพียงต่อการประกันคุณภาพการศึกษาใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$ และ
3.20 ตามลำดับ) ส่วนผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมและ
พอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็น
เหมาะสมและพอเพียง อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 17 โรงเรียนกำหนดมาตรการจัดสรร
งบประมาณใช้จ่ายเงิน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.56$)
และข้อ 13 โรงเรียนกำหนดวิธีการพัฒนาระบบบริหารเงินงบประมาณที่คล่องตัวและตรวจ
สอบได้ ($\bar{X} = 3.53$) ส่วนที่เหลือมีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้บริหารใน โรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับ
มากเพียง 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 17 โรงเรียนกำหนดมาตรการจัดสรรงบประมาณใช้จ่ายเงิน โดยมี
จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนที่เหลือทั้งหมดมีความ
คิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้บริหารใน โรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ใน
ระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 17 โรงเรียนกำหนดมาตรการ
จัดสรรงบประมาณใช้จ่ายเงิน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียน
($\bar{X} = 4.10$) ข้อ 13 โรงเรียนกำหนดวิธีการพัฒนาระบบบริหารเงินงบประมาณที่คล่องตัวและ
ตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 3.97$) และข้อ 12 โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การจัดทำงบประมาณรายรับและ
งบประมาณรายจ่ายที่ชัดเจน กับข้อ 15 โรงเรียนกำหนดโครงการใช้เงินอย่างรัดกุมมี
ประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.94$ เท่ากัน)

ตาราง 8 (ต่อ)

ที่	รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดกลาง			โรงเรียนขนาดใหญ่		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
26	โรงเรียนพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งสนับสนุน การเรียนการสอนของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ	3.42	0.94	ปานกลาง	3.41	0.95	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก
27	โรงเรียนกำหนดมาตรการการใช้สาธารณูปโภค เหมาะสม พอเพียงต่อความต้องการของทุกฝ่าย	3.44	0.82	ปานกลาง	3.19	0.86	ปานกลาง	3.76	0.84	มาก
28	สนับสนุนการพัฒนาสื่อการเรียนข้อมูลที่ทันสมัย ถูกต้อง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนใช้ศึกษาพัฒนาตนเองได้ ตลอดเวลา	3.22	0.92	ปานกลาง	3.21	0.87	ปานกลาง	3.84	0.85	มาก
29	ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนของนักเรียน	2.85	1.04	ปานกลาง	2.87	0.95	ปานกลาง	3.56	1.09	มาก
30	กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3.00	0.99	ปานกลาง	2.93	0.95	ปานกลาง	3.62	0.99	มาก
	รวม	3.33	0.74	ปานกลาง	3.30	0.75	ปานกลาง	3.85	0.72	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีความคิดเห็นว่า ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมและพอเพียงต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$ และ $\bar{X} = 3.30$ ตามลำดับ) ส่วนผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ข้อ 21 โรงเรียนส่งเสริมพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงามสะอาดเป็นระเบียบ ($\bar{X} = 4.05$) และข้อ 22 โรงเรียนกำหนดบริเวณอาคารสถานที่ที่เหมาะสมพอเพียงกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.60$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 21 โรงเรียนส่งเสริมพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่น สวยงาม สะอาดเป็นระเบียบ ($\bar{X} = 3.77$) และข้อ 22 โรงเรียนกำหนดบริเวณอาคาร สถานที่ที่เหมาะสมพอเพียงกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.59$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 21 โรงเรียนส่งเสริมพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงามสะอาดเป็นระเบียบ ($\bar{X} = 4.21$) ข้อ 26 โรงเรียนพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งสนับสนุนการเรียนการสอนของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.00$) และข้อ 23 โรงเรียนส่งเสริมปรับปรุงห้องปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนทุกรายวิชา ($\bar{X} = 3.94$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านบุคลากรที่มีผลต่อการประกันคุณภาพ การศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การบริหารงาน

ที่	รายการ	ต่ำกว่า 5 ปี			ตั้งแต่ 5 - 10 ปี			มากกว่า 10 ปีขึ้นไป		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ	3.12	0.85	ปานกลาง	3.19	0.65	ปานกลาง	3.52	0.86	มาก
2	บุคลากรในโรงเรียนมีทักษะบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	3.22	0.79	ปานกลาง	3.27	0.58	ปานกลาง	3.43	0.80	ปานกลาง
3	ในโรงเรียนมีบุคลากรรับผิดชอบปฏิบัติงานต่าง ๆ พอเพียงกับภาระงาน	2.90	1.07	ปานกลาง	3.13	1.07	ปานกลาง	3.22	1.12	ปานกลาง
4	โรงเรียนส่งเสริมจิตใจให้บุคลากรมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม	3.18	0.90	ปานกลาง	3.33	0.76	ปานกลาง	3.54	0.97	มาก
5	โรงเรียนส่งเสริมจิตใจให้บุคลากรมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล	3.11	0.92	ปานกลาง	3.03	0.84	ปานกลาง	3.37	1.09	ปานกลาง
6	โรงเรียนส่งเสริมจิตใจให้บุคลากรอุทิศเวลาในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ	3.30	0.91	ปานกลาง	3.24	0.85	ปานกลาง	3.49	1.08	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ที่	รายการ	ต่ำกว่า 5 ปี			ตั้งแต่ 5 - 10 ปี			มากกว่า 10 ปีขึ้นไป		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
7	โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.29	0.98	ปานกลาง	3.32	0.93	ปานกลาง	3.59	0.96	มาก
8	โรงเรียนกำหนดแผนการดำเนินงานของบุคลากรชัดเจน โดยเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร	3.62	0.89	มาก	3.71	0.80	มาก	3.91	0.78	มาก
9	โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานสิ่งใหม่ ๆ ตามภาระงานที่รับผิดชอบ	3.48	0.90	ปานกลาง	3.45	0.87	ปานกลาง	3.74	0.89	มาก
10	โรงเรียนกำหนดมาตรการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเอง โดยแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลาเพื่อพัฒนางานในหน้าที่ให้ดีขึ้น	3.62	0.84	มาก	3.51	0.83	มาก	3.80	0.89	มาก
	รวม	3.28	0.65	ปานกลาง	3.32	0.59	ปานกลาง	3.56	0.72	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 - 10 ปี มีความคิดเห็นว่า ปัจจัยด้านบุคลากรมีความเหมาะสมและพอเพียงต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$ และ $\bar{X} = 3.32$ ตามลำดับ) ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 10 โรงเรียนกำหนดมาตรการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเอง โดยแสวงหาความรู้ยู่ตลอดเวลาเพื่อพัฒนางานในหน้าที่ให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 3.62$) และข้อ 8 โรงเรียนกำหนดแผนการดำเนินงานของบุคลากรชัดเจน โดยเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 3.62$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานตั้งแต่ 5-10 ปี มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 8 โรงเรียนกำหนดแผนการดำเนินงานของบุคลากรชัดเจน โดยเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 3.71$) และข้อ 10 โรงเรียนกำหนดมาตรการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเอง โดยแสวงหาความรู้ยู่ตลอดเวลาเพื่อพัฒนางานในหน้าที่ให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 8 โรงเรียนกำหนดแผนการดำเนินงานของบุคลากรชัดเจน โดยเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 3.91$) ข้อ 10 โรงเรียนกำหนดมาตรการ ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเอง โดยแสวงหาความรู้ยู่ตลอดเวลา เพื่อพัฒนางานในหน้าที่ให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 3.80$) และข้อ 9 โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานสิ่งใหม่ ๆ ตามภาระงานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.74$) และมีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 6 โรงเรียนส่งเสริมจูงใจให้บุคลากรอุทิศเวลาในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ ($\bar{X} = 3.49$) ข้อ 2 บุคลากรในโรงเรียนมีทักษะบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.43$) และข้อ 5 โรงเรียนส่งเสริมจูงใจให้บุคลากรมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ($\bar{X} = 3.37$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านงบประมาณที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกตามประสบการณ์การบริหารงาน

ที่	รายการ	ต่ำกว่า 5 ปี			ตั้งแต่ 5 - 10 ปี			มากกว่า 10 ปีขึ้นไป		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
11	โรงเรียนกำหนดมาตรการบริหารการเงิน ได้พอเพียงกับการะงานของแต่ละฝ่าย	3.12	0.78	ปานกลาง	2.92	0.88	ปานกลาง	3.36	0.98	ปานกลาง
12	โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การจัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายที่ชัดเจน	3.47	0.71	ปานกลาง	3.24	0.85	ปานกลาง	3.64	0.89	มาก
13	โรงเรียนกำหนดวิธีการพัฒนาระบบบริหารเงินงบประมาณที่คล่องตัวและตรวจสอบได้	3.59	0.85	มาก	3.29	0.90	ปานกลาง	3.64	0.90	มาก
14	โรงเรียนกำหนดวิธีการหารายได้เพิ่มเติมจากแหล่งอื่นนอกเหนือจากเงินงบประมาณ	2.89	0.77	ปานกลาง	2.92	0.94	ปานกลาง	3.14	0.95	ปานกลาง
15	โรงเรียนกำหนดโครงการใช้เงินอย่างรัดกุมมีประสิทธิภาพ	3.36	0.77	ปานกลาง	3.20	0.87	ปานกลาง	3.50	1.01	ปานกลาง
16	โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณอย่างมีเหตุมีผล ตามนโยบายที่กำหนด	3.38	0.74	ปานกลาง	3.27	0.79	ปานกลาง	3.57	0.95	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ที่	รายการ	ต่ำกว่า 5 ปี			ตั้งแต่ 5 - 10 ปี			มากกว่า 10 ปีขึ้นไป		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
17	โรงเรียนกำหนดมาตรการจัดสรรงบประมาณใช้จ่ายเงิน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียน	3.68	0.80	มาก	3.48	0.78	ปานกลาง	3.72	0.95	มาก
18	ส่งเสริมให้ประเมินผลงานประมาณด้านรายรับเพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด	3.14	0.61	ปานกลาง	3.19	0.78	ปานกลาง	3.45	0.90	ปานกลาง
19	โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การตรวจสอบประเมินผล	3.38	0.83	ปานกลาง	3.20	0.90	ปานกลาง	3.47	1.03	ปานกลาง
20	การใช้จ่ายเงินงบประมาณทุกประเภท ทุกปีการศึกษา	3.33	0.85	ปานกลาง	3.19	0.91	ปานกลาง	3.32	1.05	ปานกลาง
	งบประมาณทุกประเภท	3.33	0.52	ปานกลาง	3.19	0.70	ปานกลาง	3.48	0.80	ปานกลาง
	รวม									

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานต่ำกว่า 5 ปี, ตั้งแต่ 5 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านงบประมาณมีความเหมาะสมและพอเพียงต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, $\bar{X} = 3.19$ และ $\bar{X} = 3.48$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 17 โรงเรียนกำหนดมาตรการจัดสรรงบประมาณใช้จ่ายเงิน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.68$) และ ข้อ 13 โรงเรียนกำหนดวิธีการพัฒนาระบบบริหารเงินงบประมาณที่คล่องตัวและตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 3.59$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานตั้งแต่ 5-10 ปี มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 17 โรงเรียนกำหนดมาตรการจัดสรรงบประมาณใช้จ่ายเงิน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.48$) ข้อ 13 โรงเรียนกำหนดวิธีการพัฒนาระบบบริหารเงินงบประมาณที่คล่องตัวและตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 3.29$) และข้อ 16 โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณอย่างมีเหตุมีผล ตามนโยบายที่กำหนด ($\bar{X} = 3.27$)

ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 17 โรงเรียนกำหนดมาตรการจัดสรรงบประมาณใช้จ่ายเงิน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.72$) ข้อ 13 โรงเรียนกำหนดวิธีการพัฒนาระบบบริหารเงินงบประมาณที่คล่องตัวและตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 3.64$) และข้อ 12 โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การจัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายที่ชัดเจน ($\bar{X} = 3.64$) และมีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 15 โรงเรียนกำหนดโครงการใช้เงินอย่างรัดกุม มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.50$) ข้อ 19 โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การตรวจสอบประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณทุกประเภท ทุกปีการศึกษา ($\bar{X} = 3.47$) และข้อ 18 ส่งเสริมให้ประเมินผลงานงบประมาณด้านรายรับ เพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด ($\bar{X} = 3.45$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ต่อปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกตามประเภทการดำเนินงาน

ที่	รายการ	ต่ำกว่า 5 ปี			ตั้งแต่ 5 - 10 ปี			มากกว่า 10 ปีขึ้นไป		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
21	โรงเรียนส่งเสริมพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงามสะอาด เป็นระเบียบ	3.92	0.92	มาก	3.89	0.89	มาก	3.98	0.91	มาก
22	โรงเรียนกำหนดบริเวณ อาคาร สถานที่เหมาะสมพอเพียงกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.53	0.91	มาก	3.61	0.79	มาก	3.76	0.92	มาก
23	โรงเรียนส่งเสริมปรับปรุงห้องปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนทุกรายวิชา	3.44	1.12	ปานกลาง	3.49	0.95	ปานกลาง	3.65	0.98	มาก
24	โรงเรียนส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานประกอบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	3.36	1.02	ปานกลาง	3.41	0.96	ปานกลาง	3.56	0.98	มาก
25	โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การใช้วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนพอเพียงกับจำนวนนักเรียน	3.21	1.05	ปานกลาง	3.07	0.96	ปานกลาง	3.38	0.97	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ที่	รายการ	ต่ำกว่า 5 ปี			ตั้งแต่ 5 - 10 ปี			มากกว่า 10 ปีขึ้นไป		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
26	โรงเรียนพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งสนับสนุนการเรียนการสอนของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ	3.36	1.01	ปานกลาง	3.43	0.89	ปานกลาง	3.70	0.93	มาก
27	โรงเรียนกำหนดมาตรการการใช้สาธารณูปโภคเหมาะสม พอเพียงต่อความต้องการของทุกฝ่าย	3.40	0.78	ปานกลาง	3.27	0.81	ปานกลาง	3.43	0.95	ปานกลาง
28	สนับสนุนการพัฒนาสื่อการเรียนข้อมูลที่ทันสมัย ถูกต้อง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนใช้ศึกษาพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลา	3.23	0.81	ปานกลาง	3.17	0.84	ปานกลาง	3.51	0.98	มาก
29	ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนของนักเรียน	2.99	0.87	ปานกลาง	2.85	0.95	ปานกลาง	3.12	1.15	ปานกลาง
30	กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3.04	0.96	ปานกลาง	2.97	0.96	ปานกลาง	3.20	1.05	ปานกลาง
	รวม	3.35	0.73	ปานกลาง	3.32	0.72	ปานกลาง	3.53	0.81	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานต่ำกว่า 5 ปี และ ตั้งแต่ 5 - 10 ปี มีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมและพอเพียงต่อการ ประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$ และ $\bar{X} = 3.32$ ตามลำดับ) ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหาร งานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 21 โรงเรียน ส่งเสริมพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ ($\bar{X} = 3.92$) และข้อ 22 โรงเรียนกำหนดบริเวณอาคาร สถานที่ที่เหมาะสมพอเพียงกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.53$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานตั้งแต่ 5-10 ปี มีความคิดเห็นเหมาะสม และพอเพียงอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 21 โรงเรียนส่งเสริมพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ ร่มรื่นสวยงาม สะอาดเป็นระเบียบ ($\bar{X} = 3.89$) และข้อ 22 โรงเรียนกำหนดบริเวณ อาคาร สถานที่ที่เหมาะสมพอเพียงกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.76$) ส่วนข้ออื่น ๆ มี ความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็น เหมาะสมและพอเพียงอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 21 โรงเรียนส่งเสริมพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่น สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ ($\bar{X} = 3.98$) ข้อ 22 โรงเรียนกำหนดบริเวณ อาคาร สถานที่ที่เหมาะสม พอเพียงกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ($\bar{X} = 3.76$) และข้อ 23 โรงเรียนส่งเสริมปรับปรุงห้องปฏิบัติการเพื่อสนับสนุน การเรียนการสอนทุกรายวิชา ($\bar{X} = 3.65$)

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกัน คุณภาพการศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ปัจจัยด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	15.45	7.73	18.81*
	ภายในกลุ่ม	283	116.26	.41	
	รวม	285	131.71		
2. ปัจจัยด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	20.12	10.06	22.05*
	ภายในกลุ่ม	283	129.15	.46	
	รวม	285	149.27		
3. ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	14.45	7.23	13.23*
	ภายในกลุ่ม	283	154.53	.55	
	รวม	285	168.98		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง 3 ด้าน ของผู้บริหารในโรงเรียนขนาดต่างกัน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe'

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา
ของผู้บริหาร ในปัจจัยด้านบุคลากรเป็นรายคู่ พิจารณาตามขนาดโรงเรียน

ขนาด โรงเรียน	เล็ก กลาง ใหญ่			
	\bar{X}	3.31	3.30	3.86
เล็ก	3.31	-	.01	.56*
กลาง	3.30		-	.55*
ใหญ่	3.86			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็น
เหมาะสมและพอเพียงต่อปัจจัยด้านบุคลากร ในการประกันคุณภาพการศึกษา มากกว่า
ผู้บริหารใน โรงเรียนขนาดเล็กและผู้บริหารใน โรงเรียนขนาดกลาง

ตาราง 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของ
ผู้บริหาร ในปัจจัยด้านงบประมาณ เป็นรายคู่ พิจารณาตามขนาดโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	เล็ก กลาง ใหญ่			
	\bar{X}	3.28	3.20	3.86
เล็ก	3.28	-	.08	.66*
กลาง	3.20		-	.58*
ใหญ่	3.86			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็น
เหมาะสมและพอเพียงต่อปัจจัยด้านงบประมาณ ในการประกันคุณภาพการศึกษา มากกว่า
ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดเล็กและผู้บริหารในโรงเรียนขนาดกลาง

ตาราง 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของ
ผู้บริหาร ในปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ เป็นรายคู่ พิจารณาตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	เล็ก กลาง ใหญ่			
	\bar{X}	3.33	3.30	3.85
เล็ก	3.33	-	.03	.55*
กลาง	3.30		-	.52*
ใหญ่	3.85			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็น
เหมาะสมและพอเพียงต่อปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ในการประกันคุณภาพการศึกษา มากกว่า
ผู้บริหารใน โรงเรียนขนาดเล็กและผู้บริหารใน โรงเรียนขนาดกลาง

ตาราง 16 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามประเภทของการบริหารงาน

ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกัน คุณภาพการศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ปัจจัยด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	4.88	2.44	5.44*
	ภายในกลุ่ม	283	126.84	.45	
	รวม	285	131.72		
2. ปัจจัยด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.22	2.11	4.12*
	ภายในกลุ่ม	283	145.05	.51	
	รวม	285	149.27		
3. ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.81	1.41	2.39
	ภายในกลุ่ม	283	166.17	.59	
	รวม	285	168.98		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า ผู้บริหารที่มีประเภทของการบริหารงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านบุคลากรและด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงต่อปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนที่มีประเภทของการบริหารงานต่างกัน มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยด้านบุคลากรและด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้ Studentized q-Statistic วิธีของ Scheffe

ตาราง 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร ในปัจจัยด้านบุคลากร เป็นรายคู่ พิจารณาตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	ต่ำกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
	\bar{X}	3.28	3.32	3.56	
ต่ำกว่า 5 ปี	3.28	-	.04	.28*	
5 - 10 ปี	3.32		-	.24*	
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	3.56			-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงต่อปัจจัยด้านบุคลากรที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา มากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 - 10 ปี

ตาราง 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร ในปัจจัยด้านงบประมาณ เป็นรายคู่ พิจารณาตามประสบการณ์การบริหารงาน

ประสบการณ์การบริหารงาน	ต่ำกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี มากกว่า 10 ปีขึ้นไป			
	\bar{X}	3.33	3.19	3.48
ต่ำกว่า 5 ปี	3.33	-	.04	.15
5 - 10 ปี	3.19		-	.29*
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	3.48			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงต่อปัจจัยด้านงบประมาณที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา มากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานตั้งแต่ 5 - 10 ปี

ตาราง 19 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร ในปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์เป็นรายคู่ พิจารณาตามประสบการณ์การบริหารงาน

ประสบการณ์การบริหารงาน	ต่ำกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
	\bar{X}	3.35	3.32	3.53	
ต่ำกว่า 5 ปี	3.35	-	.03	.18	
5 - 10 ปี	3.32		-	.21	
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	3.53			-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานต่ำกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ว่ามีความเหมาะสมและพอเพียงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเหมาะสมของปัจจัยในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสมของปัจจัยในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การบริหารงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2542 จำนวน 898 คน จาก 42 โรงเรียน
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2542 ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) เป็นแนวทางในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 286 คน จาก 21 โรงเรียน โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนจากประชากรทั้งหมด
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น

2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ รวมจำนวน 30 ข้อ ลักษณะเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือมีความเหมาะสมและพอเพียงน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก และทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม นำส่งไปยังหัวหน้าสถานศึกษาตามกลุ่มตัวอย่างของการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามและตอบแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกและติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3.3 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและสมบูรณ์ทั้งหมดจำนวน 286 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC* โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

4.1 หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก เป็นรายข้อในแต่ละด้าน แล้วนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่กำหนดไว้ ซึ่งมี 5 ระดับ คือ มีความเหมาะสมและพอเพียงน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

4.2 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

4.2.1 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

4.2.2 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์การบริหารงานต่างกัน คือ ต่ำกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

สรุปผล

ผลการวิจัยสามารถสรุปประเด็นที่จะนำไปสู่การอภิปรายได้ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 52.5) และมีประสบการณ์การบริหารงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 48.3)

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า โดยรวมผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีปัจจัยด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ เหมาะสมและพอเพียงต่อการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน (ด้านบุคลากร $\bar{X}=3.43$, ด้านงบประมาณ $\bar{X}=3.37$, และด้านวัสดุอุปกรณ์ $\bar{X}=3.43$)

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ต่อปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์การบริหารงาน สรุปผลได้ดังนี้

3.1 ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงต่อปัจจัยด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง

3.2 ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ที่มีประสบการณ์การบริหารงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา มากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารงานต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 - 10 ปี ส่วน

ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการวิจัย ผู้วิจัยพบประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจเป็นประเด็นควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ต่อปัจจัยด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ มีความเหมาะสมและพอเพียงต่อการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ปัจจัย โดยผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพราะมีความคิดเห็นเหมาะสมและพอเพียงของปัจจัยด้านบุคลากรมีค่า S.D. = 0.68 ด้านงบประมาณมีค่า S.D. = 0.72 และด้านวัสดุอุปกรณ์มีค่า S.D. = 0.77 จากประเด็นดังกล่าวทำให้ทราบได้ว่าผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก มีความรู้และความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่เน้นเรื่อง กระบวนการและวิธีการปฏิบัติงาน ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ วิฑูรย์ สิมะ โชคดี (2541) ที่กล่าวว่า การประกันคุณภาพ (Quality Assurance : QA) จุดเน้นคือ วิธีการปฏิบัติงาน, วิธีผลิตสินค้าหรือบริการ เมื่อนำมาประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษายังมีข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของผู้ปกครองหรือชุมชนในท้องถิ่นไม่ชัดเจนมากนัก จึงมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมและพอเพียงของทั้ง 3 ปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจากการแสดงความคิดเห็นเป็นการเลือกทางเลือกหรือแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในอนาคตจึงนิยมเลือกค่ากลาง เพราะงานประกันคุณภาพการศึกษายังเป็นเรื่องใหม่ของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาและการจัดการศึกษาในประเทศไทย

2. ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยทั้ง 3 ด้านของโรงเรียนว่ามีความเหมาะสมและพอเพียงต่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะขนาดโรงเรียนเป็นตัวกำหนดบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ โดยที่โรงเรียนขนาดใหญ่จะมีปัจจัยพร้อมและเหมาะสมพอเพียงต่อการบริหารจัดการเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาได้ดีกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและ

ขนาดกลาง และสามารถปรับปรุงการบริหารงานในโรงเรียนให้เหมาะสมเพื่อรองรับกับระบบการประกันคุณภาพของแต่ละสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังความคิดของ พันธ์ หันนาคินทร์ (2530 : 132) ที่ว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานย่อมจะเพิ่มขึ้นจากการที่ระบบโรงเรียนจะให้โอกาสแก่เขาที่จะพัฒนาความสามารถในตัวของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ พรหมทา (2528 : 104) ที่พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาด้านการบริหารงานบุคลากรแตกต่างกัน

ประเด็นความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านบุคลากรมีความเหมาะสมและพอเพียงแตกต่างกันมาก คือ ประเด็นโรงเรียนกำหนดแผนการดำเนินงานของบุคลากรชัดเจน โดยเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งมีค่า S.D. = 1.10 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก มีความแตกต่างกันมาก เพราะเรื่องของการกำหนดแผนการดำเนินงานของบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางไม่สามารถจะทำได้เหมือนกับโรงเรียนขนาดใหญ่ที่จะสามารถกำหนดแผนการดำเนินงานของบุคลากรรับผิดชอบงานต่าง ๆ ได้พอเพียงกับภาระงาน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในสภาพที่ตั้งโรงเรียนขนาดใหญ่มักอยู่ในตัวเมืองหรือตัวจังหวัด ซึ่งมีแรงจูงใจให้บุคลากรรอบนอกขอย้ายมาปฏิบัติหน้าที่ราชการมาก ทำให้อัตรากำลังครูพอเพียงในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางซึ่งอยู่ในท้องถิ่นรอบนอกขาดแคลนบุคลากร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2538 : 41 - 42) ก่อให้เกิดผลกระทบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้ในการพัฒนามูลนิธิในโรงเรียนที่ขาดแคลนเราอาจจัดกิจกรรมพัฒนามูลนิธิ โดยการจัดอบรมบุคลากรที่มีให้ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานการประกันคุณภาพการศึกษา ให้มีประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิทยา วาระดี (2539 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการปรับตัวของบุคลากรเมื่อนำระบบ ISO 9000 มาปฏิบัติ : กรณีศึกษาบริษัท ไมโครโพลิน คอร์เปอร์เรชัน (ประเทศไทย) จำกัด พบว่า ปัจจัยที่ทำให้บุคลากรเกิดการปรับตัว คือ การยอมรับในระบบ ISO 9000 โดยมีกระบวนการผ่านการฝึกอบรม เพื่อปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมในการทำงานแบบเก่าที่เน้นปริมาณการผลิตและลดต้นทุน มาเป็นการเห็นคุณค่าของคุณภาพและผลประโยชน์ที่จะได้รับ

ส่วนปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์การบริหารงานต่างกัน มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมและพอเพียงต่อการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ พรหมทา (2528 : 130) ที่พบว่า ประสบการณ์บริหารงานไม่มีผลต่อการบริหารงานในโรงเรียน อาจเป็นเพราะในการดำเนินงานการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษานั้นจะดำเนินงานตามนโยบาย ระเบียบ และแนวปฏิบัติที่กรมสามัญศึกษากำหนด และงานประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารอาจเข้าใจว่าเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติในทุกโรงเรียน ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละโรงเรียนจึงไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์การบริหารงาน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับปัจจัย 3 ด้าน คือ 1) ปัจจัยด้านบุคลากร 2) ปัจจัยด้านงบประมาณ และ 3) ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา มีข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ในการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาในระดับโรงเรียน ระดับจังหวัด และระดับกรม ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนควรจัดตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ที่ประกอบด้วยบุคลากรหลาย ๆ ฝ่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาไปแล้วมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เป็นที่ยอมรับของชุมชน และสังคม

2. โรงเรียนควรจัดทำโครงการรณรงค์เผยแพร่ความรู้เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษากับบุคลากรในโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนทุกคนของโรงเรียน เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักและรับรู้บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในชุมชนของตนเอง และเพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในท้องถิ่นของตน

3. ควรจัดทำโครงการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา ด้วยการวิเคราะห์ความก้าวหน้าของการประกันคุณภาพ เพื่อปรับปรุงและพัฒนา งานประกันคุณภาพการศึกษาให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ทั้งในระดับสถานศึกษาและระดับ พื้นที่การศึกษา

4. กรมสามัญศึกษาควรสนับสนุนโรงเรียนต่าง ๆ ให้มีความพร้อมในเรื่องของ ปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ โดยการจัดสรรอัตรากำลังครูให้เพียงพอ และกำหนดหน้าที่การปฏิบัติงานให้ตรงตามความสามารถและภาระงานที่ได้รับผิดชอบ มีการจัดสรรงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยีที่จำเป็นไปให้โรงเรียนต่าง ๆ ให้มากขึ้นและทั่วถึงทุกระดับอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา เปรียบเทียบ ความพึงพอใจของครูและผู้ปกครองในท้องถิ่น เพื่อทราบความพึงพอใจและความต้องการ ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองในการประกันคุณภาพการศึกษา

2. ควรศึกษาจุดเด่นจุดด้อยของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ที่ส่งผลดีต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3. ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ที่พัฒนาการเรียนรู้ได้ตรงตามศักยภาพของแต่ละบุคคลได้ อย่างมีประสิทธิภาพ จากการใช้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สูดประเสริฐ. (2541). การศึกษาขั้นพื้นฐาน. รายงานการวิจัยประกอบการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- กรมวิชาการ. (2541). แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านผลผลิต. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- กรมสามัญศึกษา. (2539). เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- _____. (2542). "ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา," ใน เอกสารชุดการประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษา เล่ม 1. หน้า 5 - 11. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- กิติมา ปรีดีติลล. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์.
- เกษม ศิริวิรัญญา และคณะ. (2542). ความคาดหวังของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดแพร่. พิษณุโลก : การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชลธิชา บำรุงรักษ์. (2541). เทคนิคการบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท. (ที่ระลึกเนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพ ดร.วีระ บำรุงรักษ์)
- พนัส หันนาคินทร์. (2530). การบริหารบุคลากรในโรงเรียน. พิษณุโลก : โครงการตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- _____. (2524). การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เกษตร.
- พระธรรมญาณมุนี. (2530). พระธรรมญาณ 88. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์ พรินติ้ง กรุ๊ป.
- พิทยา วาระดี. (2539). การปรับตัวของบุคลากรเมื่อนำระบบ ISO 9000 มาปฏิบัติ: กรณีศึกษาบริษัทไมโครโพลิส คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด. กรุงเทพฯ : ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะพัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- วัลลภ กันทรัพย์. (2539). แนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
(อัครสำเนา).
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2541). TQM คู่มือผู้องค์กรคุณภาพยุค 2000. กรุงเทพฯ : TPA
Publishing.
- วิราพร พงศ์อาจารย์. (2542). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย. พิษณุโลก : คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สมบุญ ฐวสินธุ์. (2539). การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาของ
ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. กรุงเทพฯ :
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2541, พฤษภาคม-สิงหาคม). "การประกันคุณภาพ," การวัดผล
การศึกษา. 20(58) : 55 - 58.
- _____. (2542, มกราคม). "คุณภาพ (Quality)," วิชาการ. 2(1) : 10.
- สรายุทธ์ เศรษฐขจร. (2529). แนวทางการปรับปรุงการปฏิบัติงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ที่ด้อยความนิยมในภูมิภาคตะวันตก. นครปฐม : วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร. (อัครสำเนา).
- สุจินต์ วิศวรธีรานนท์. (2526). "การมัธยมศึกษา," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา หน่วยที่ 1 - 8. หน้า 4 - 62. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุวรรณ ศรีจันทร์ทอง. (2542). ศึกษาความพร้อมของสถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร
ในการนำระบบประกันคุณภาพ ISO 9000 มาประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ :
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- สุวิทย์ พรหมทา. (2528). ปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหา
บัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- โสภาค วิริโยชิน. (2533). การนำ O.D. ไปใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. เอกสารการประชุม
สัมมนาผู้บริหารศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (อค์สำเนา)
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2538). เอกสารงานวิจัยการประเมิน
มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาปีการศึกษา 2538. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). สรุปย่อรายงานการปฏิรูปการศึกษา.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อมรวิรัช นาคทรพรพ. (2541). ในกระแสแห่งคุณภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.
- อารีรัตน์ หิรัญโร. (2532). แบบผู้นำที่ส่งผลต่อแรงจูงใจและความพอใจในการทำงานของ
อาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : ปรินญานิพนธ์
การศึกษาคุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อำรุง จันทวานิช. (2542, กุมภาพันธ์-มีนาคม). วารสารข้าราชการครู. 19(3) : 5.
- Best, John W. (1977). *Research in Education*. Englewood Cliffs, N.T. : V Prentice
Hall.
- Cronbach, L. J. (1972). Course Improvement Through Evaluation," *Teacher College
Research*. 64 : 120 - 128.
- Kijai, Jimmy. (1987). "School : Effectiveness Characteristics and School Incentive
Reward," *Dissertation Abstracts International*. 48(04) : 329-A.
- Koontz, Harold D. and Cyril O' Donnell. (1984). *Management*. 8th ed. Auckland:
McGraw-Hill.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. (1970, November). "Determining Sample
Size of Research Activities," *Journal of Education and Psychological
Measurement*. 30(3) : 608 - 610.

Rulh, Max L. (1985). "The Development of a Servey of School Effectiveness (Climate, Principal Leadership)," **Dissertation Abstracts International.** 46(11) : 3216-A.

Whitaker, Barbara Ingram. (1978, January). "Citizen Participation in Educational Decision Making in Urban School District as Percceived by Parent Administrations," **Dissertation Abstracts International.** 38(7) : 3839-A.